

Robek, Edmund

Słowo wstępne

Warszawskie Studia Pastoralne 16, 5-7

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SŁOWO WSTĘPNE

Do poznania Boga prowadzą dwie drogi: droga wiedzy i droga wiary. Droga „wiary” ma swój początek wyłącznie w Bogu, który objawia Siebie przez Słowo. Objawienie przekazuje też ludzkości tajemnicę woli Boga wobec stworzenia i wieczności. Pragnienie poznania Prawdy, które człowiek w sobie odkrywa, pochodzi od Boga. Poznaną prawdę Bożą trzeba ukochać, bo w ten sposób człowiek może dotrzeć także do pełnej prawdy o sobie. *Intellege ut credas, crede ut intellegas* – to wezwanie św. Augustyna dotyczy przede wszystkim uniwersytetów katolickich, których zadaniem jest zgłębiać odważnie bogactwa Objawienia i bogactwa natury, tak by połączony wysiłek rozumu i wiary pozwolił ludziom osiągnąć pełnię własnego człowieczeństwa, stworzonego na obraz i podobieństwo Boże, po grzechu jeszcze wspanialej odnowionego w Chrystusie, powołanego, by zajaśnieć w świetle Ducha.¹

Teologia pastoralna, jak każda nauka humanistyczna, oparta jest na wiedzy, do której prowadzi ludzkie rozumowanie. Teologiczno-pastoralne badania skupiają się na człowieku, który jest drogą Kościoła. Pytania człowieka, który poszukuje w Kościele prawdy o sobie samym, nie muszą go prowadzić do wiedzy teologicznej. Chrześcijanin oczekuje od Kościoła takich odpo-

¹ Jan Paweł II, Konstytucja apostolska *O uniwersytetach katolickich* 15 VIII 1990, 5.

wiedzi, które łączą wyniki namysłu teologicznego z praktyką kościelną. Przygotowanie dla katolików takiej praktycznej wiedzy domaga się najpierw ustalenia podłoża i natury ludzkich wątpliwości. Tak nauczał o tym Jan Paweł II: „«Kimże jest człowiek i jakież jest jego znaczenie? Cóż jest jego dobrem i cóż złem jego?» (Syr 18, 8). (...) Pytania te znajdują się w sercu każdego człowieka, czego dowodzi najlepiej fakt, że geniusz poetycki każdej epoki i każdego narodu, będący niejako prorocstwem ludzkości, nieustannie stawia «poważne pytanie», sprawiające, że człowiek jest rzeczywiście człowiekiem. Wyrażają one nagłą potrzebę odnalezienia sensu istnienia, w każdym jego momencie, na jego istotnych i decydujących etapach, jak również w chwilach jak najbardziej zwyczajnych. Pytania te świadczą o głębokiej rozumności istnienia ludzkiego, albowiem pobudzają rozum i wolę człowieka do poszukiwania w wolności rozwiązania, które mogłoby nadać życiu pełny sens. I dlatego stanowią one najwyższy wyraz natury człowieka, a co za tym idzie, odpowiedź na nie jest miarą głębi jego zaangażowania we własne istnienie. Wtedy zwłaszcza, kiedy «przyczyna rzeczy» poddawana jest całościowym badaniom, poszukującym ostatecznej i wyczerpującej odpowiedzi, rozum ludzki dosięga swego szczytu i otwiera się przed religią. Religijność bowiem stanowi najwznioślejszy wyraz osoby ludzkiej, gdyż jest szczytem jego rozumnej natury. Wypływa ona z głębokiego dążenia człowieka do prawdy i stanowi podstawę swobodnego i osobistego poszukiwania Boskości”² Wśród wielu zadań, jakie stoją dzisiaj przed teologią pastoralną, jest więc także poszukiwanie przekonujących odpowiedzi na pytania rodzące się z wiary i życia. Obecny numer „Warszawskich Studiów Pastoralnych” zawiera wyniki badań teologicznopastoralnych, które stanowią propozycje do dalszych naukowych dyskusji. Materiał został

² Jan Paweł II, Audycja generalna 19 X 1983, „L’Osservatore Romano” 10(1983), s. 23-24 (wydanie polskie).

podzielony na trzy części: Słowo Boże rodzi wiarę, posługa kapłańska, Kościół żyje i działa. Autorzy artykułów zamieszczonych w tym numerze reprezentują różne specjalności teologiczne i świeckie. Łączy ich tematyka pastoralna i poszukiwanie możliwości dialogu naukowego w różnych obszarach życia Kościoła i świata. Wiedza teologicznopastoralna wymaga nieustannej konfrontacji mądrości z doświadczeniem. Taki charakter mają artykuły zamieszczone w 16 numerze „Warszawskich Studiów Pastoralnych”. Ich bogactwo niech będzie zachętą do podjęcia współpracy następnym naukowców, którzy wiarę i wiedzę, jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji Prawdy.